

B&W Adviesnota

Onderwerp	Vaststelling Uitvoeringsprogramma Waardevol Venray
Zaaknummer	
B&W datum	5 november 2024
Naam steller	Medewerker team Wijk, Dorp en Vastgoedbeheer
Teammanager	Teammanager team Wijk, Dorp en Vastgoedbeheer
Portefeuillehouder	Erik van Daal

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Erik van Daal op 28 oktober 2024

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan Commissie Werken en Besturen en Raad

Advies

1. Het uitvoeringsprogramma behorende bij het Grondstoffenbeleidsplan 2025-2035 'Waardevol Venray' vast te stellen.
2. In navolging op de pilotjaren in te stemmen met de structurele inzet van een afvalcoach in de omvang van 0,6 fte, ten laste van de afvalbegroting.

Inleiding

In juni 2024 heeft de Raad het Grondstoffenbeleidsplan 2025-2035 'Waardevol Venray' vastgesteld. In navolging hierop is bijgaand uitvoeringsprogramma opgesteld. Daarin zijn concrete maatregelen opgenomen om de ambities uit het beleidsplan waar te maken.

Beoogd resultaat

Voor een circulair Venray de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen maximaliseren en waardevernietiging minimaliseren.

Argumenten

1.1 Het uitvoeringsprogramma geeft invulling aan het vastgestelde Grondstoffenbeleidsplan

Het uitvoeringsprogramma vormt een concrete uitwerking van het Grondstoffenbeleidsplan 2025-2035. De maatregelen in het uitvoeringsprogramma zorgen ervoor dat we naar de beoogde doelstellingen in het Grondstoffenbeleidsplan toewerken.

1.2 Het uitvoeringsprogramma draagt bij aan het Plan van Aanpak Circulaire Economie

Het uitvoeringsprogramma overstijgt op sommige onderdelen het grondstoffenbeleid. Het programma is daarom afgestemd met Circulaire Economie. Zo versterken we de aanpak van onze gezamenlijke opgaven.

2.1 Het is een opdracht binnen het collegeprogramma 2022-2026

In het collegeprogramma is opgenomen dat we inzetten op (preventieve) communicatie over het afvalbeleid, onder andere door het aanstellen van een afvalcoach om gewenst afvalgedrag bij inwoners te stimuleren.

2.2 Een afvalcoach is nodig om inwoners bij het grondstoffenbeleid te betrekken

Een afvalcoach zorgt voor inwonerparticipatie bij het grondstoffenbeleid, maakt persoonlijk contact, geeft voorlichting, biedt maatwerk en voorkomt vervuiling van onze grondstoffen. Dat is van belang omdat niet alle inwoners de reguliere communicatiekanalen van de gemeente volgen.

2.3 Een afvalcoach is nodig om de maatregelen uit het uitvoeringsprogramma uit te voeren

Een afvalcoach levert onder meer dankzij de gesprekken met inwoners waardevolle inzichten op voor het maken van beleid. Een afvalcoach vormt de voelspriet van de gemeente en een verbindende schakel. Zonder een afvalcoach moeten we sommige ambities uit het grondstoffenplan bijstellen.

2.4 Een aanzienlijk aantal inwoners geeft aan behoefte te hebben aan een afvalcoach.

Tijdens de inwonerspeiling vorig jaar geeft 1 op de 10 huishoudens in de laagbouw en 1 op de 4 in de hoogbouw aan dat ze behoefte hebben aan een afvalcoach. Met een afvalcoach komen we tegemoet aan deze behoefte.

Kanttekeningen of risico's

1.1 Voor de resultaten zijn we afhankelijk van derden

De (operationele) uitvoering van de maatregelen uit het programma ligt niet altijd bij de gemeente. Er is een afhankelijkheid van derden in hoeverre we iets ten uitvoer kunnen brengen. We sturen en initiëren als gemeente wel actief op samenwerking met derden om daarmee met elkaar onze afvalberg te verminderen.

2.1 Er is geen garantie dat afvaloverlast overal verdwijnt

In de wijken waar men overlast ervaart van afval, is dit meestal niet het enige probleem, maar een symptoom van onderliggende problematieken. Er is dus geen garantie dat de afvalcoach op die plekken voor gedragsverandering kan zorgen. Aan de andere kant is de persoonlijke aanpak van een afvalcoach daarom juist de aanpak die de meeste kans van slagen heeft. Door met inwoners over deze problematiek te praten, krijgt de afvalcoach inzicht in de drijfveren achter het verkeerde aanbiedgedrag en kan de coach samen met de bewoners maatwerkoplossingen bedenken.

Communicatie

Per maatregel uit het uitvoeringsprogramma wordt waar nodig apart gecommuniceerd naar de doelgroep en/of betrokkenen. Wanneer, naar wie en op welke manier we communiceren verschilt per maatregel.

Financiële gevolgen

Het merendeel van de kosten van het uitvoeringsprogramma wordt gefinancierd vanuit bestaande budgetten, namelijk de afvalbegroting, de *Single Use Plastics* gelden en vanuit het budget van Circulaire Economie (Duurzaamheid). De positie van afvalcoach wordt voor het jaar 2025 verwerkt met de 1^e Berap en komt ten laste van de egalisatievoorziening. Met ingang van 2026 wordt de positie onderdeel van het basiscapaciteitsplan van de meerjarenbegroting. Dit heeft, in tegenstelling tot de 37 maatregelen in het programma, financiële gevolgen voor de afvalstoffenbegroting. Afhankelijk van de plussen en minnen op de begroting als geheel heeft dit ook consequenties voor de afvalstoffenheffing.

De kosten van het uitvoeringsprogramma bedragen per jaar op het taakveld Afval:

2025	2026	2027	2028
€ 118.945	€ 105.093	€ 114.747	€ 113.284

Als indirect gevolg van het structureel maken van de positie van de afvalcoach, worden ook overheadkosten van onze gemeente toegerekend aan de afvalbegroting.¹ Met onderstaand plaatje is inzichtelijk wat de extra positie van afvalcoach kost inclusief deze overheadkosten, mocht de afvalcoach structureel in dienst komen. De jaarweden horen bij het taakveld Afval en zijn dus al meegenomen in het kostenplaatje van het uitvoeringsprogramma hierboven.

Kosten afvalcoach	2025	2026	2027	2028	2029
Jaarweden	€ 48.445	€ 50.093	€ 52.247	€ 54.284	€ 56.401
Overhead	€ 53.108	€ 54.565	€ 56.395	€ 57.720	€ 59.773
Totaal	€ 101.553	€ 104.658	€ 108.642	€ 112.004	€ 116.174

¹ Toerekening van overheadkosten aan de afvalbegroting levert een voordeel op voor het begrotingsresultaat van de gemeente, aangezien de overheadlasten al grotendeels gedekt zijn binnen de vastgestelde begroting.

Vervolgtraject besluitvorming

Het uitvoeringsprogramma vormt een dynamisch document, doordat er in de beginfase nog veel onderzoek gedaan moet worden en we moeten ervaren welke maatregelen aanslaan en welke niet. Daarom stellen we dit programma in eerste instantie vast voor de komende vier jaar. Wanneer resultaten van onderzoeken of landelijke regelingen in de komende jaren al leiden tot nieuwe of structurele maatregelen, komen we opnieuw bij het college en/of de raad terug.

Evaluatie

Gedurende de periode 2025-2035 krijgt de raad zoals besproken in de commissie (d.d. 5 juni 2024) driemaal een rapportage op de voortgang. Tweemaal een update van de voortgang op de doelstellingen en een uitgebreidere evaluatie aan het einde van de looptijd van het Grondstoffenbeleidsplan. De eerste update volgt in 2028, aan het einde van de looptijd van dit uitvoeringsprogramma.

Bijlagen

1. Uitvoeringsprogramma 'Waardevol Venray'

Naslagwerk

1. Grondstoffenbeleidsplan 2025-2035 'Waardevol Venray'

UITVOERINGSPROGRAMMA 2025 - 2028

Bedankt!

voor het scheiden
van uw afval

- Mede dankzij u is sinds 1 maart 2022:
- ✓ het ingezamelde restafval bijna geluivend
 - ✓ er 2,5 keer meer (FT+E) op hun huis ingezameld
 - ✓ er nog geen één PMD-waart afgekeurd
 - ✓ bijna 1,5 keer meer 'Diverse' PMD ingezameld

Inhoudsopgave

1. Aan de slag!	3
2. Activiteiten en planning	4
3. Communicatie en monitoring	11
4. Financiën en capaciteit	11

1. Aan de slag!

In juni 2024 stelde de gemeenteraad het Grondstoffenbeleidsplan 2025-2035 – 'Waardevol Venray' vast. Met dit plan willen we in de toekomst de nadruk leggen op het voorkomen van huishoudelijk afval, focussen op de kwaliteit van de grondstoffen die we inzamelen en het repareren en hergebruiken van producten. Dit zijn de thema's en doelstellingen uit 'Waardevol Venray':

1. **Afvalpreventie.** In 2035 zamelen we in de gemeente Venray nog maximaal 370 kilo aan grondstoffen per inwoner per jaar in. Dit is inclusief wat er nog eventueel aan restafval overblijft in 2035.
2. **Kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen.**
 - a. In 2028 weet de gemeente wat de vervuilingpercentages zijn van het ingezameld GFT+E, PMD, oud papier, glas, luiers en textiel. Ook weet de gemeente welk percentage van deze stromen de eindverwerkers daadwerkelijk recyclen.
 - b. In 2035 is de eerder inzichtelijk gemaakte vervuiling van iedere afvalstroom met de helft afgenomen.
3. **Grof huishoudelijk afval.** In 2035 is het scheidingspercentage van het grof huishoudelijk afval opgelopen van de huidige 82% tot 95%.
4. **Optimalisatie huidig inzamelsysteem.**
 - a. In 2035 is het scheidingspercentage van het fijn huishoudelijk afval minimaal 85%.
 - b. In 2035 zijn inwoners tevreden en beoordelen zij het inzamelsysteem (vergelijkbaar met de inwonerspeiling uit 2023) minimaal met een 7,5.

Participatie van inwoners met de afvalcoach

Om bovenstaande doelen te behalen hebben we de inwoners hard nodig. Zij zijn consument en scheiden het 'afval'. Wij gaan onze inwoners meenemen in de geplande activiteiten en ze laten inzien wat de waarde is van de grondstoffen die ze uitsorteren. Een Waardevol Venray, rijk aan grondstoffen.

Essentieel voor het betrekken van de inwoners bij het grondstoffenbeleid is de afvalcoach, die de spil in de uitvoering vormt. De afvalcoach gaat in gesprek met de inwoners en betreft ze bij de uitvoering van de genoemde maatregelen in dit plan. Dit levert de gemeente waardevolle inzichten op voor het maken van beleid. Ook gaat de afvalcoach overlast tegen en controleert deze de kwaliteit van de aangeboden grondstoffen. Niet alle inwoners volgen immers de reguliere communicatiekanalen van de gemeente. De afvalcoach vormt daarmee de voelspriet van de gemeente. De afvalcoach is zowel een communicatie- als preventiemiddel. Tijdens de inwonerspeiling van 2023 geeft 1 op de 10 huishoudens in de laagbouw en 1 op de 4 in de hoogbouw aan dat ze behoefte hebben aan een afvalcoach. Voor de inwoners is het persoonlijke contact en maatwerk dat we inwoners met de afvalcoach kunnen bieden dus belangrijk. Ook landelijk zien we de trend dat steeds meer gemeenten en inzamelaars afvalcoaches aannemen.

Voor de gemeente is de afvalcoach van groot belang om inwonerparticipatie bij dit uitvoeringsprogramma tot een succes te maken en de doelen uit 'Waardevol Venray' te behalen.

2. Activiteiten en planning

Het uitvoeringsprogramma bestaat uit een overzicht van de maatregelen per thema en wanneer we dit gaan uitvoeren. Het vormt een dynamisch document in de komende tien jaar, doordat er in de beginfase nog veel onderzoek gedaan moet worden en we moeten ervaren welke maatregelen aanslaan en welke niet. Daarom stellen we dit programma in eerste instantie vast voor de komende vier jaar. Wanneer resultaten van onderzoeken of landelijke regelingen in de komende jaren al leiden tot nieuwe of structurele maatregelen, komen we opnieuw bij het college en/of de raad terug.

In onderstaand overzicht zit een prioritering in de volgorde van maatregelen. Bovenaan staan de acties die we noodzakelijkerwijs uit willen voeren om de vastgestelde doelen te behalen. Onderaan de lijst per thema staan mogelijke (reserve) acties¹ die bijdragen aan de doelen, maar die we kunnen uitstellen (of afstellen) indien het niet haalbaar meer is. Of om het gereserveerde budget van deze maatregelen ten behoeve van andere, door bijvoorbeeld inwoners ingebrachte maatregelen te gebruiken. Dit doen we dan in afstemming met de wethouder. Ook goed om te vermelden is dat bij onderstaande maatregelen de (operationele) uitvoering niet altijd bij de gemeente zelf ligt en er dus ook een afhankelijkheid is bij derden in hoeverre we iets ten uitvoer kunnen brengen. Als gemeente willen we wel het initiatief tonen en de aanzet geven aan derden om mee te werken aan de maatregelen die onze afvalberg verminderen.

Thema Afvalpreventie

	WAT	OMSCHRIJVING	2025	2026	2027	2028	2029>	
1.	Aanspreekpunt	Duidelijk (overkoepelend) aanspreekpunt afvalpreventie benoemen binnen de gemeente, voor interne en externe partijen die aan de slag willen met afvalpreventie.						
2.	Onderzoek in de regio	Wat wordt er al gedaan aan afvalpreventie? Checken bij buurgemeenten, straatinterviews met inwoners, enquête afvalminderen.nl, raadplegen gebiedscoördinatoren, dorpscontactpersonen, Wijkradenoverleg en Dorpsradenoverleg etc.						

¹ Aangeduid met een *.

	WAT	OMSCHRIJVING	2025	2026	2027	2028	2029>	
3.	Communicatie deelinitiatieven	Deelinitiatieven in Venray onder de aandacht brengen via een overzichtskaart. Extra aandacht in communicatie voor initiatieven als The Clothing Loop, tweedehands winkels, kledingbibliotheken, kledingreparateurs, speeltheek, lenen/huren bij bouwmarkten en burens etc.						
4.	Verpakkingsvrij winkelen	Stimuleren van verpakkingsvrij winkelen in Venray door middel van stickers op de winkelruiten en Zero Waste wandeltours. Beginnen bij lokale ondernemers zoals de bakker en de slager, waarbij inwoners hun eigen verpakking mee mogen nemen.						
5.	Stimuleren wasbare luiers bij bedrijven	Om de drempel voor jonge ouders te verlagen gaan we het gebruik van wasbare luiers stimuleren bij kinderdagverblijven en in de kraamzorg. Ook zoeken we contact met verloskundigen en verzorgingstehuizen voor het promoten en gebruiken van wasbare luiers.						
6.	Zindelijkheidstraining	Jonge gezinnen zindelijkheidstraining aanbieden in samenwerking met de GGD. Op tijd starten met zindelijkheid voorkomt een grote berg luierafval en scheelt hoge kosten voor (soms kwetsbare) gezinnen.						
7.	Project wasbare luiers	De aanschafprijs is vaak hoog voor wasbare luiers, al is het op termijn goedkoper. We willen ouders een proefpakket bieden voor wasbare luiers bij de aangifte van de geboorte van hun kind en bijdragen in kosten voor huur of koop van wasbare luiers.						
8.	Uitbreiding Repair café	Onderzoeken of uitbreiding van het Repair Café mogelijk is. Proberen een plek in het centrum te bieden bijvoorbeeld, meer vrijwilligers werven en/of reparatievaardigheden te vergroten d.m.v. cursussen.						
9.	Pop up Repair café	Jaarlijks op Repair Day een pop up Repair Cafe organiseren, roulerend in verschillende wijken en kernen.						

	WAT	OMSCHRIJVING	2025	2026	2027	2028	2029>
10.	Korting op reparatie en huren	Kortingsacties op kledingreparatie bij kledingmakers en bij tweedehandswinkels. Korting bij lenen van gereedschap bouwmarkten. Eventueel in afstemming met sociaal domein. Stimuleren dat inwoners deze plekken weten te vinden voordat ze iets weggooien of nieuw kopen.					
11.	Ja-Ja sticker	Ter vervanging van Nee-Nee en Nee-Ja sticker. Bewoners geven toestemming voor het ontvangen van folders. Uitvoeren zodra dit landelijk is ingevoerd. Dat is de Rijksoverheid nu aan het onderzoeken. Dit scheelt naar schatting 10% papierafval.					
12.	Retourcentrum incontinentiemateriaal	Bijdragen aan retourcentrum van ongebruikt incontinentiemateriaal (zie ook Plan van Aanpak Circulaire Economie).					
13.	Meedoen aan Verspillingsvrije Week	Meer aandacht besteden in communicatie voor de Verspillingsvrije week en ludieke acties ondernemen in dit kader. Koelkaststickers, GFT+E aanrechtbakjes, foodsharing initiatieven etc. verspreiden.					
14.	Vestigingsbeleid tweedehandswinkels*	Onderzoeken of er een bepaald percentage winkelruimte in de binnenstad gereserveerd kan worden voor tweedehands winkels. Juridisch wordt dit door de Rijksoverheid al verkend.					
15.	Zero Waste Week*	Week vol workshops en evenementen gericht op afvalpreventie.					
16.	Heel Venray Deelt*	Onderzoeken of we een deelplatform kunnen optuigen per wijk in Venray, waarbij buurtgenoten gereedschap en andere spullen kunnen delen. Naar voorbeeld van Wijkdeals in gemeente Breda.					
17.	100-100-100 project*	Dit project van afvalinzamelaar ROVA is al in tal van gemeenten uitgevoerd. 100 gezinnen die 100 dagen lang 100% afvalvrij proberen te leven. Via het digitale projectplatform wegen ze hun afval en krijgen ze preventie en -scheidingstips.					

*indien haalbaar

Thema Kwaliteit van grondstoffen

	WAT	OMSCHRIJVING	2025	2026	2027	2028	2029>	
18.	Sorteeranalyses	Om het jaar doen we sorteeranalyses van onze ingezamelde grondstoffen om de mate vervuiling en de samenstelling ervan te constateren. Dit is nodig om inzicht te krijgen in de vervuiling. Het gaat om GFT+E, PMD, oud papier, glas, luiers en textiel.						
19.	Terugdringen afgekeurde zakken	Iedere PMD-inzamelronde krijgen sommige zakken rode 'afkeur'-stickers omdat er iets in zit wat er niet in hoort. Met extra communicatie inzet, afvalcoaching en handhaving willen we de hoeveelheid afgekeurde zakken terug te dringen.						
20.	Plan van Aanpak 'Inzicht in de keten'	We willen om tafel met onze inzamelaar en verwerker om inzicht te verkrijgen in de vervuiling van onze ingezamelde grondstoffen. Deze gesprekken moeten leiden tot een plan van aanpak, waarbij we de ingezamelde vrachten nauw gaan monitoren en steekproefsgewijs analyseren.						
21.	Pilot AI camera's	In samenwerking met Remondis-Biemans onderzoeken we of we met AI-camera's op inzamelvoertuigen vervuiling van het GFT+E afval kunnen monitoren. Zo weten we hoeveel vervuiling erin zit en in welke straten de meeste vervuiling voorkomt. Daar kan vervolgens communicatie, de afvalcoach en/of handhaving zich op richten.						
22.	Toegangscontrole GFT+E zuilen	In 2025 worden nieuwe GFT+E cocons geleverd, nadat de cocons uit 2022 ondermaats bleken. Tot op heden is er geen toegangscontrole op de cocons, wat uitnodigt tot vervuiling van het GFT+E. Met paslezers op de nieuwe cocons, hebben alleen nog hoogbouwbezoekers toegang.						

Thema Grof huishoudelijk afval

	WAT	OMSCHRIJVING	2025	2026	2027	2028	2029>	
23.	Kringloopcontainer op het milieustation	We willen een proef doen met een 2Switch kringloopcontainer op het milieustation van Venray. Het doel is om zoveel mogelijk herbruikbare goederen in te zamelen, zodat deze niet hoeven te worden gestort. Het personeel werft 2Switch via SROI van de gemeente Venray.						
24.	Haalbaarheidsonderzoek circulair ambachtscentrum	Het bewegen richting een circulair ambachtscentrum is essentieel om het scheidingspercentage van grof huishoudelijk afval op te krikken. Een haalbaarheidsonderzoek door experts geeft een goed beeld of dit voor Venray (of met de regio) vooral een stip op de horizon is of dat het in de nabije toekomst al een realiteit kan worden.						
25.	Ambities in de regio	Onderzoeken welke gemeenten in de regio ook ambities hebben richting een circulair ambachtscentrum of netwerk, om te bekijken of samenwerking mogelijk is. Bijvoorbeeld voor de lokale afzet van bepaalde grondstofstromen.						
26.	Sorteeranalyses grof restafval	Regelmatig gaan we sorteeranalyses doen van de container voor grof restafval op het milieustation. Zo kunnen we de samenstelling vaststellen en bekijken welke grondstoffen er nog uitgehaald kunnen worden.						
27.	Grof afval aan huis	We willen het voor de inwoners laagdrempeliger maken om grof afval aan huis op te laten halen en ervoor zorgen dat dit beter gescheiden wordt.						
28.	E-waste race*	Met de e-waste race maken we kinderen bewust van de impact van de productie van elektronische apparaten op het milieu en welzijn in het buitenland. Scholen die meedoen aan de race halen bovendien ontzettend veel elektronisch afval op dat veilig verwerkt kan worden en waarmee we grondstoffen herwinnen.						

Thema Optimalisatie huidig inzamelsysteem

	WAT	OMSCHRIJVING	2025	2026	2027	2028	2029>	
29.	Inwonertevredenheids-onderzoek	Iedere paar jaar onderzoeken we hoe tevreden inwoners zijn met het afvalinzamelsysteem.						
30.	PMD-zakken overlast	We blijven werken aan de vermindering van de overlast van PMD-zakken op hotspots d.m.v. plannen van aanpak op centrum en hoogbouw buiten het centrum. Ontwikkeling van pilots voor gedragsverandering met participatie van inwoners. Inzet op mix communicatie, afvalcoaching en handhaving.						
31.	Luierinzameling	Onderzoek spreiding luiercontainers en eventuele uitbreiding hiervan, afhankelijk van verwachte Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor luiers.						
32.	Handhaving	Opzetten van meer systematische werkwijze van handhaven op de afvalstoffenverordening. Daarnaast wordt gemeentebreed de optie van een bestuurlijke boete onderzocht.						
33.	Deelname Benchmark	De Benchmark Huishoudelijk Afval wordt jaarlijks landelijk georganiseerd. De gemeente Venray doet eens in de drie jaar mee om onze resultaten op kosten, service en milieurendement te vergelijken.						
34.	Textielinzameling	De textielmarkt staat onder hoge druk. Dit leidt ertoe dat we onze wijze van inzamelen wellicht moeten herzien, om verbranding van textiel te voorkomen en de inzameling in de toekomst te waarborgen. Gemeenten en inzamelaars kijken reikhalzend uit naar de UPV Textiel, waarbij producenten de kosten voor inzameling en verwerking gaan vergoeden.						
35.	Vervanging paslezers restafvalcontainers	Paslezers op de ondergrondse containers voor restafval hebben vaak te kampen met vochtproblemen, waardoor de containers niet goed functioneren. Deze paslezers gaan we vervangen, waardoor er minder afval naast de containers wordt geplaatst.						

	WAT	OMSCHRIJVING	2025	2026	2027	2028	2029>
36.	Onderzoek organisatie afvalinzameling	Het private bedrijfsleven verliest steeds meer de belangstelling voor het inzamelen van huishoudelijk afval bij huishoudens. In 2028 kan er nog 2+1+1 jaar verlengd worden met Remondis-Biemans, maar in 2032 loopt het contract af. Het is de vraag of aanbesteden dan de beste optie is, of aansluiten bij een andere reinigingsdienst of een eigen dienst opzetten. Is het inzamelsysteem dat we hanteren nog steeds passend? Een complex vraagstuk waar op tijd mee gestart moet worden.					
37.	Afvalscheiding op het gemeentehuis	We vragen het van onze inwoners, maar scheiden zelf geen plastic verpakkingen, drankenkartons en GFT+E aan de bron. Om het bewustzijn te vergroten willen we intern ook aan de slag met afvalscheiding in het gemeentehuis. (budget Facilitaire Zaken).					

3. Communicatie en monitoring

Communicatie verschilt per maatregel

Voor gedragsverandering is communicatie een essentieel onderdeel, met name als het gaat om het motiveren van inwoners en om hun kennis te vergroten. We gaan aan de slag met argumentatie en informatie die aansluit bij de leefwereld van de betreffende inwoners en maken hierbij zoveel mogelijk gebruik van landelijke campagnes. Communicatie op maat is echter ook belangrijk, bijvoorbeeld bij bepaalde doelgroepen of op locaties waar veel afvaloverlast is. We hebben aandacht voor de wijken en de dorpen, welke soms een verschillende communicatieaanpak nodig hebben. De afvalcoach speelt hier een rol. Per maatregel die om communicatie vraagt richting de inwoners gaan we apart aan de slag met een aanpak op communicatie. Dit kan op dezelfde wijze zoals we dat nu al gewend zijn te doen, maar kan ook de inhuur van een bureau betekenen als het om grotere opgaven gaat. Dit zit dan meegenomen in het kostenplaatje.

Monitoring waar mogelijk

De komende jaren monitoren we (indien van toepassing) per maatregel wat de interventie oplevert. Denk aan het effect van een kringloopcontainer op de milieustraat of het terugdringen van afgekeurde zakken. Bij de ene maatregel is dat gemakkelijker dan de ander. Zeker bij het thema afvalpreventie is het lastig om te meten wat je precies 'voorkomt'. Hoe meet je iets wat er niet is? We gaan ervan uit dat we de effecten van de maatregelen terug gaan zien in de inzamelcijfers en aan de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen. Dat grootschalige zindelijkheidstraining leidt tot minder luierafval en dat de Ja-Ja sticker leidt tot minder papierafval.

Lastiger te monitoren is het effect van bijvoorbeeld het organiseren van een Zero Waste Week. Bij dit soort maatregelen monitoren we via kleinschaligere indicatoren. Bijvoorbeeld het aantal deelnemers aan evenementen, het aantal gesprekken bij straatinterviews of het aantal weergaven van een website. Op die manier kunnen we inzicht verschaffen in de effecten die we met het uitvoeringsprogramma bereiken. Gedurende de periode 2025-2035 krijgt de raad driemaal een update van de voortgang op de doelstellingen, waarvan de laatste een uitgebreidere evaluatie aan het einde van de looptijd.

4. Financiën en capaciteit

Over de afvalbegroting

De afvalbegroting is een gesloten begroting. Dit betekent dat er alleen uitgaven gedaan mogen worden ten behoeve van de inzameling en verwerking van afval (en grondstoffen) en alle hieraan gerelateerde kosten. In de gemeente Venray is de afvalbegroting 100% kostendekkend. Dit houdt in dat er geen kosten uit de afvalbegroting opgevangen worden vanuit de algemene middelen. De lasten worden gedekt vanuit de afvalstoffenheffing die inwoners betalen en diverse vergoedingen voor de grondstoffen. Wanneer er geld overblijft, wordt dit in de egalisatievoorziening gestort (max. 10% van de afvalbegroting). Als deze 10% overschreden wordt, vloeit het overschot als korting op de heffing terug naar de inwoners.

Financiële dekking uitvoeringsprogramma

Voor de komende jaren hebben we per thema op een rij gezet welke bedragen er nodig zijn om bovenstaande maatregelen te kunnen uitvoeren. Hiervoor hoeven we geen extra middelen te zoeken. Een deel van de kosten kunnen we dekken uit reservering voor onderzoeken, communicatie en advies binnen de huidige meerjarige afvalbegroting. Daarnaast zetten we een deel van de SUP-gelden in die we van Verpact ontvangen. Dit zijn *Single Use Plastics* gelden die het verpakkende bedrijfsleven betaalt voor het wegwerpplastic dat zij op de markt brengen. Sommige van de maatregelen uit het programma bevatten dezelfde doelstellingen als die van team Duurzaamheid, waarbij we kosten vanuit het budget van Circulaire Economie kunnen dekken. Tezamen levert dat dit overzicht op:

Kosten	2025	2026	2027	2028
Thema Afvalpreventie	€ 20.000	€ 33.000	€ 22.000	€ 37.000
Thema Kwaliteit van grondstoffen	€ 14.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Thema Grof afval	€ 31.500	€ 18.000	€ 19.500	€ 18.000
Thema Optimalisatie huidige inzameling	€ 5.000	€ -	€ 17.000	€ -
Afvalcoach (excl. overhead)	€ 48.445	€ 50.093	€ 52.247	€ 54.284
Totaal	€ 118.945	€ 105.093	€ 114.747	€ 113.284
Dekking	2025	2026	2027	2028
Afvalbegroting	€ 63.945	€ 55.093	€ 69.747	€ 68.284
SUP-gelden	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Circulaire Economie	€ 15.000	€ 10.000	€ 5.000	€ 5.000
Totaal	€ 118.945	€ 105.093	€ 114.747	€ 113.284

Kosten afvalcoach vanaf 2026 in afvalbegroting

Omdat over het structureel in dienst nemen van de afvalcoach nog geen besluit lag tijdens het maken van de begroting voor 2025, worden de kosten van de afvalcoach geraamd bij de 1^e Berap van 2025. Dit heeft het gevolg dat kosten voor deze inzet niet zijn opgenomen in de tarieven voor 2025. Dit incidentele nadeel wordt per saldo verrekend met de egalisatievoorziening.² Mogelijk zullen andere kosten lager uitvallen door inzet van de afvalcoach, waarmee dit nadeel lager uitvalt. Vanaf 2026 brengen we de extra personeelskosten via de jaarwedden en overhead ten laste van de afvalbegroting en de verhoogde inkomsten uit de heffingen ten behoeve van afval in de meerjarenbegroting 2026-2029.

Capaciteit

De hoeveelheid maatregelen lijkt misschien groot, maar niet overal is het de gemeente die het gaat uitvoeren. Soms geven we als gemeente slechts de aanzet of leveren we een financiële bijdrage. De capaciteit om het programma uit te voeren is beschikbaar binnen de huidige formatie, mits de afvalcoach structureel in dienst komt na afloop van de pilot (31 december 2024). Daar waar we extra capaciteit of advies moeten inhuren, is dit al meegenomen in het financiële overzicht. Mochten er nieuwe ontwikkelingen zich voordoen die meer capaciteit vragen dan normaal, zullen we in afstemming met de wethouder bekijken welke maatregelen prioriteit hebben voor de inzet van de bestaande capaciteit.

² De egalisatievoorziening bedraagt 10% van de afvalbegroting en zit op het moment nog vol. In 2024 zit er € 537.186 in de voorziening.

